Övre Gastrointestinal cancer

Esofaguscancer

- Incidens ca 10/100 000
- Skivepitelcancer(minskar) - man,alkohol,rökning.
- Adenocarcinom/Barrett (ökar)- man,kronisk reflux, övervikt

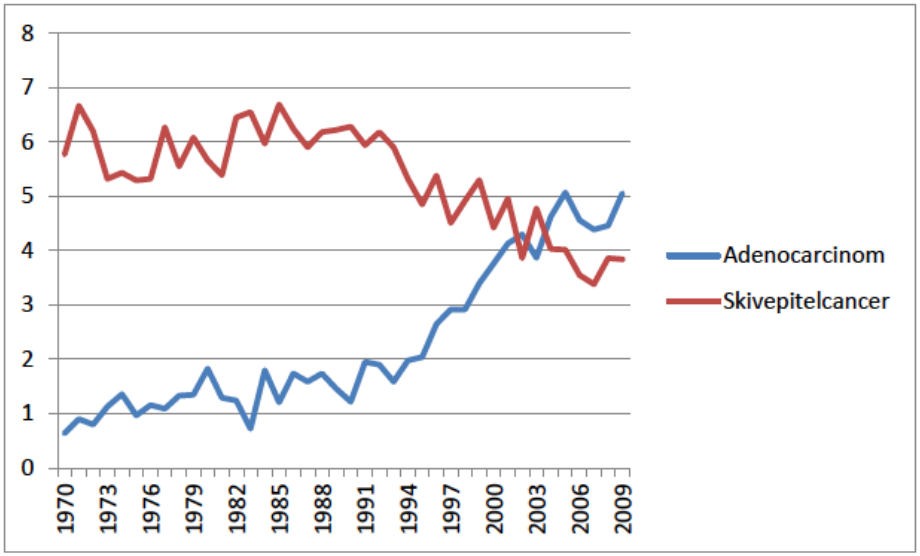

Symtom

- Dysfagi!! (fast-flytande-saliv)
- Viktnedgång
- Blodiga upphostningar

Utredning

- Gastroscopi px - nivåbestämma!!
- DT buk + thorax (esofagus röntgen??)
- Ev diagnostisk laparoscopi
- Arbetsekg
- Spirometri
- Ev. Bronkoskopi - tumörinfiltration

Behandling

- Kurativ-
  cytostatika, strålning ,operation (konferens)
- Palliativ-
  stent, cytostatika

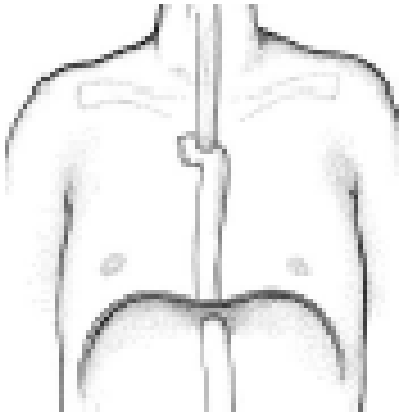

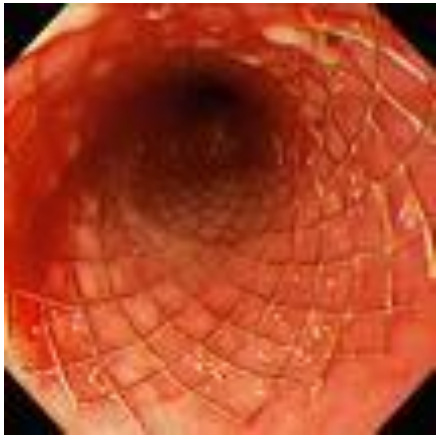

Prognos

- 5-årsöverlevnad ca 13%
- Efter kirurgi på stadium 1 50-80%

Ventrikelcancer

- Incidens 18/100 000 minskar (förutom cardiacancer)
- Etiologi- man,ålder, helicobacter, kost(salt, nitrat) rökning, BII-op

Symtom

- Diffusa- epigastralgier- tidig mättnadskänsla- aptitlöshet, viktminskning
- Blödning- anemi- hematemes
- Retention
- Virchows körtel (fossa supraclav sin)

Utredning

- Gastroscopi med px
- DT buk och thorax
- Ev diagnostisk laparoscopi
- Multidisciplinär konferens

Behandling

- Kurativ-
  kirurgi ev adjuvant/neoadjuvant
  cytostatika
- Palliativ-
  cytostatika ev., kirurgi ev., stent,

Behandling

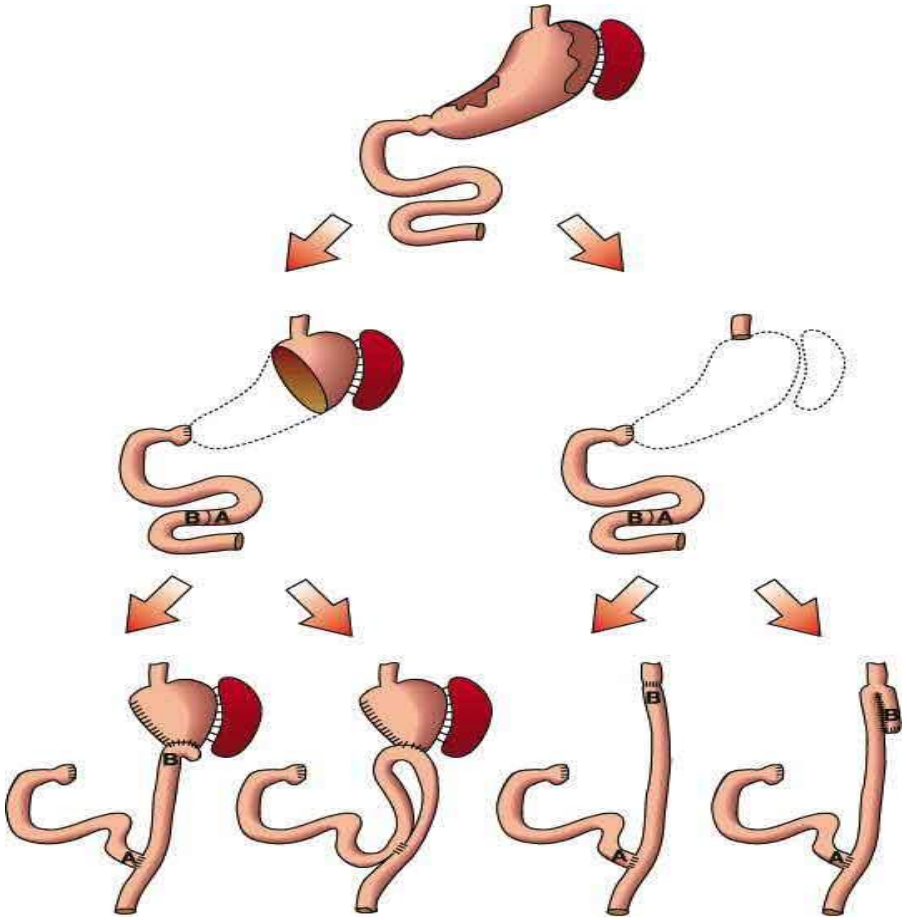

Prognos

- 5-års överlevnad 20-25%

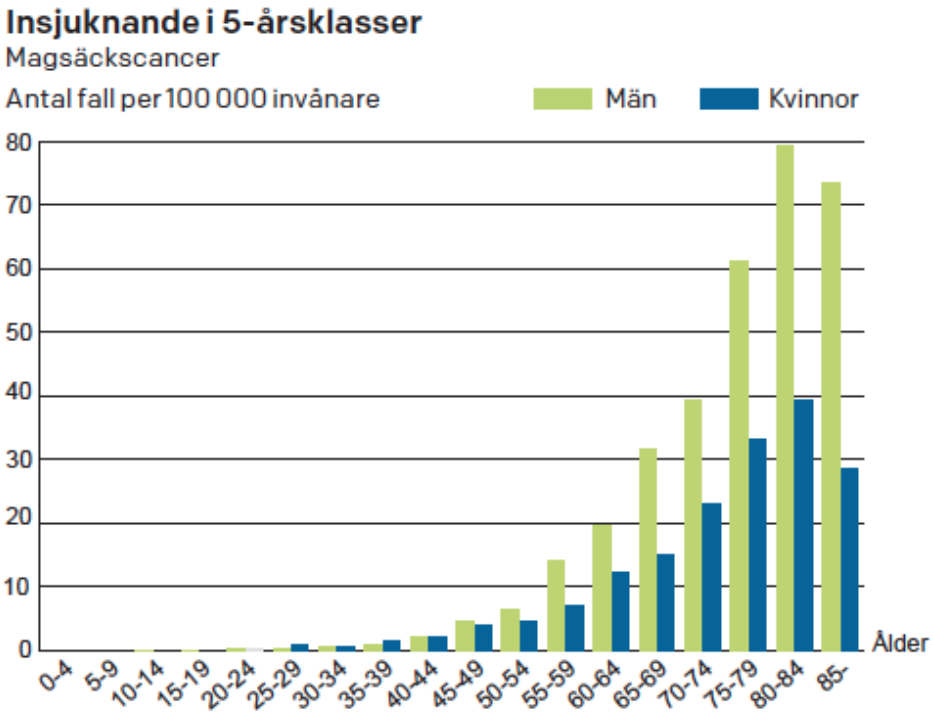

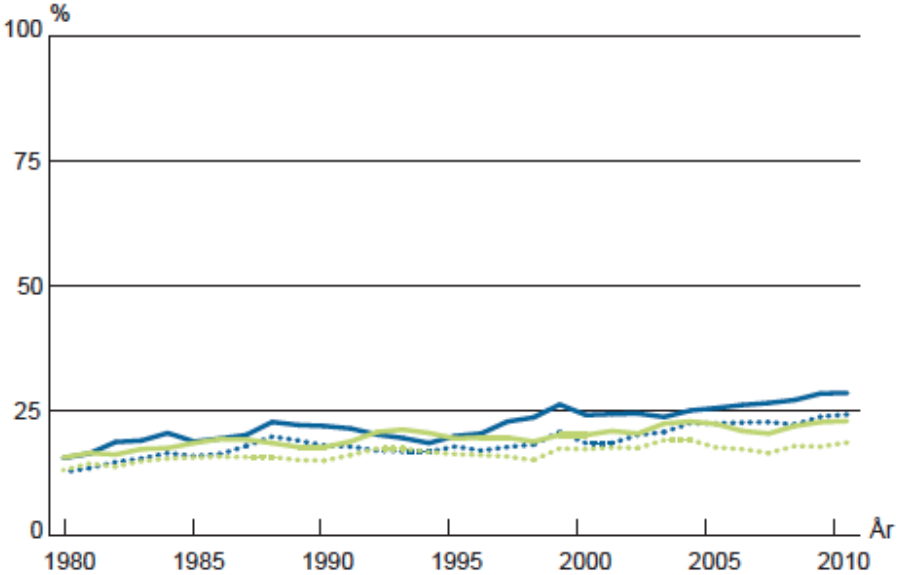

Pancreascancer

- Incidens 13/100 000 (stort mörkertal)
- Etiologi- rökning (snus?), kronisk pancreatit, diabetes

Större dödlighet än incidens??

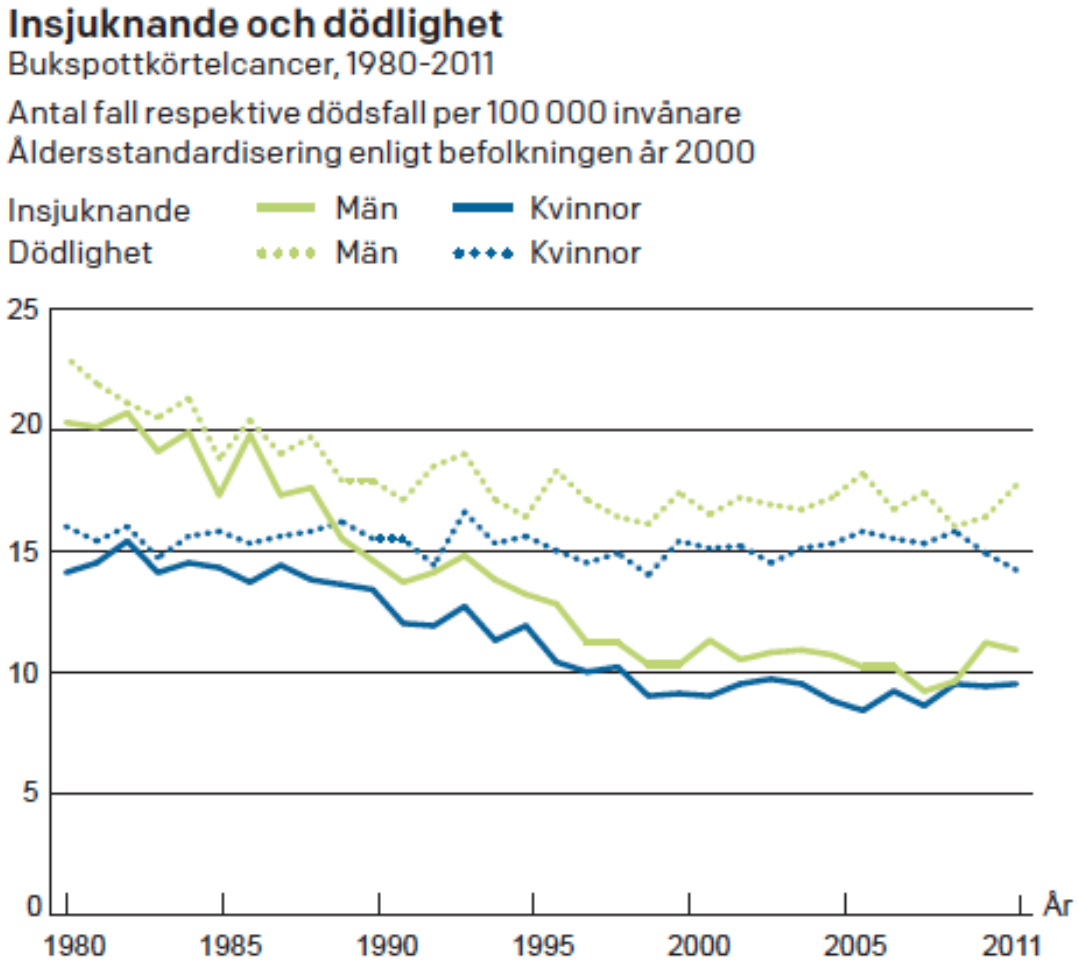

Symtom

- Smärta- epigastrie/rygg- nattlig
- Ikterus(70 % av tumörerna i caput)
- Kolangit(ovanligt)
- Aptitlöshet viktnedgång
- Diabetes(sällsynt debutsymtom)
- Amylasstegring(5%)

Utredning

- Ultraljud (nej!)
- DT - pankreas (flerfas)
- EUS
- ERCP
- Multidisciplinär konferens

Utredning

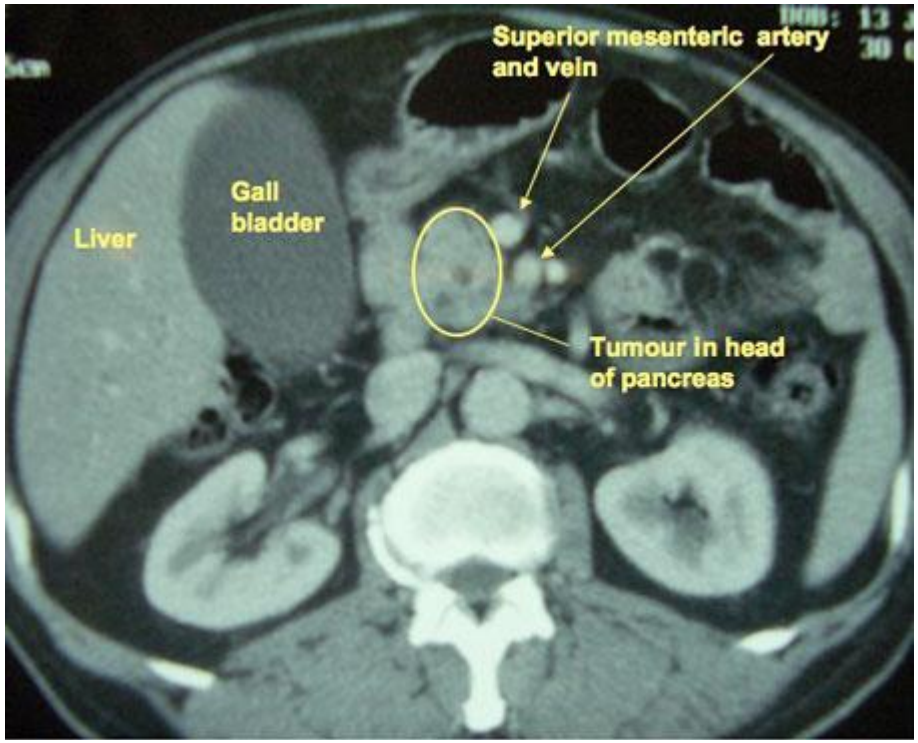
Superior mesenteric artery
and vein
Gall
bladder
Liver
Tumour in head
of pancreas

Behandling

- Kurativ-
  kirurgi (Whipple) + cytostatika
- Palliativ-
  ERCP med stent-
  smärtlindring!!
  cytostatika

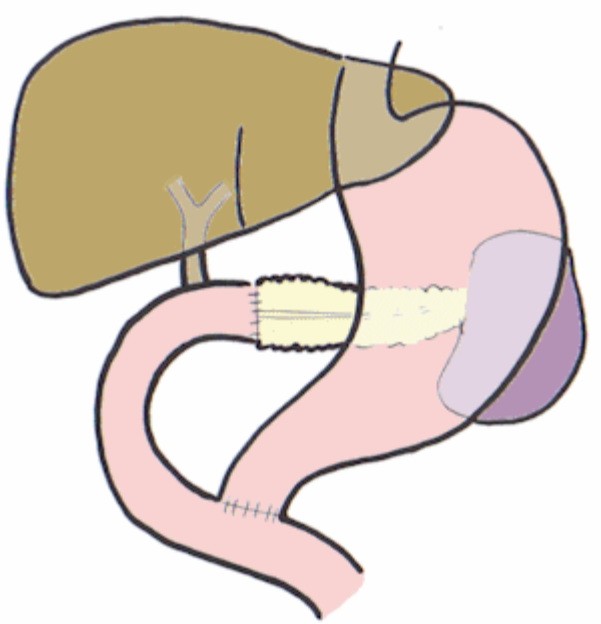

Prognos

- 5-års överlevnad 3-4%
- Vid kurativt syftande resektion ca 20%

Lever och gallvägstumörer

- Primära
- Sekundära - metastaser

- Intrahepatiska - HCC,kolangiocarcinom
- Extrahepatiska - gallblåsecancer

Symtom

- Ikterus
- Ascites
- Viktnedgång- aptitlöshet
- Trötthet
- En passant- cholecystektomi
- Smärta

Utredning

- Ultraljud-kontrastförstärkt
- DT i trefas (Ven-artär,utan)
- Punktion enbart om troligen palliation eller om oklar tumör
- MR – bedöma kärlinväxt osv.
- ERC

Behandling - gallblåsecancer

- Kurativ- kirurgi (leverresektion beroende på stadie)
- Palliativ -PTD med metallstent, cytostatika

Behandling - kolangiocarcinom

- Kurativ kirurgi -alla affekterade gallgångar inkl tillhörande leversegment

- Palliativ cytostatika

Hepatocellulär cancer

- Incidens 6/100 000
- Etiologi levercirros av olika genes(alkohol, hepatit)

Symtom

- Diffusa- allmän sjukdomskänsla
- Subfebrilitet
- Svullnad nedom hö arcus(stor tumör)

Utredning

- Ultraljud -kontrast
- MR
- DT buk thorax, hjärna, skelettscintigrafi
- Biopsi?

Behandling

- Resektion ev transplantation
- Ej strål eller cytostatikakänslig!

Övriga tumörer

- GIST
- Carcinoid
- Lymfom
- Endokrina pancreastumörer